

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет початкової освіти
Кафедра виховних технологій та педагогічної творчості

РОБОЧА ПРОГРАМА

П4.02 ПРАКТИКА В ЛІТНІХ ОЗДОРОВЧИХ ТАБОРАХ

(назва практики)

Галузь знань: 01 Освіта

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність: 013 Початкова освіта

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Початкова освіта. Дошкільна освіта

(назва спеціальності)

Європейська кредитно-трансферна система
організація навчального процесу

Розробники програми: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості В.В. Макарчук,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості І. Г. Резніченко,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Н.А.Коломієць.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри виховних технологій та педагогічної творчості

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 року

Ухвалена науково-методичною комісією факультету/інституту початкової освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 року

ВСТУП

Педагогічна практика в рамках професійної підготовки у закладі вищої освіти володіє великим потенціалом у формуванні майбутнього вчителя початкової школи. Вона є органічною частиною освітнього процесу, основним етапом підготовки висококваліфікованих спеціалістів, забезпечуючи поєднання теоретичної підготовки майбутніх учителів з їх практичною діяльністю в освітньому ЗВО.

За своїм змістом ця практика має сприяти поглибленому вивченню професійної діяльності вчителя початкової школи на основі засвоєних здобувачем вищої освіти теоретичних знань із дисциплін психолого-педагогічного циклу, фахових дисциплін та методик їх навчання, сформованих знань, умінь та навичок з виховної роботи.

Програма практики складається з таких змістових модулів:

1. Навчальна діяльність.
2. Виховна діяльність.
3. Методична діяльність.
4. Дослідницька діяльність.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Мета практики в ЛОТ – поглиблення і закріплення теоретичних знань про систему освітньої, позакласної та позашкільної роботи; формування уміння конструювати і організовувати окремі елементи виховного процесу.

Завдання практики:

- формування теоретичних і практичних основ організації дозвілля дітей;
- розвиток уміння добирати цікавий матеріал та проводити виховну роботу з дітьми;
- розвиток умінь планувати, прогнозувати виховну роботу влітку;
- формування уміння вивчати індивідуальність учня і проектувати програму його індивідуального розвитку в умовах позашкільної діяльності.

У результаті вивчення дисципліни у студентів формуються наступні **компетентності**:

ІК – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання.

ЗК 2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

ЗК 3. Дослідницько-праксеологічна. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності вчителя. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.

ЗК 7. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя.

ЗК 8. Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.

ЗК 11. Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.

ФК 6. Інформаційна. Здатність і готовність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології, опрацьовувати різні види інформації.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Літню педагогічну практику протягом 3 тижнів проходять студенти 3 курсу факультету початкової освіти. Студенти розподіляються у літні табори різного типу міста та інших областей. Право вибору оздоровчого табору в першу чергу надається студентам з гарною успішністю, активним у громадському житті. Особливістю організації літньої педагогічної практики є те, що викладачі факультету початкової освіти завчасно передбачають і планують спеціальну підготовку студентів до літньої педагогічної практики, яка полягає у проведенні інструктивно-методичних зборів; організації у кабінеті педагогічної практики виставки методичної літератури; у визначенні об'єктів літньої практики і розподілі студентів у них.

Для успішного проходження студентами цього виду практики керівництво педагогічною практикою постійно співпрацює з дитячими оздоровчими

зкладами, попередньо уклавши угоди з їх керівництвом. Угоди укладаються до початку інструктивно-методичних зборів студентів, що дає можливість викладачам вчасно розподілити студентів за місцями проходження практики та організувати підготовку вожатих з врахуванням специфіки табору. По закінченню практики на основі записів у педагогічному щоденнику керівник практики виставляє студенту оцінку за вимогами кредитно-модульної системи навчання.

ОСВІТНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРАКТИКИ:

ПРН7. Знати і дотримуватись санітарно-гігієнічних, педагогічних, естетичних вимог щодо функціонування обладнання й оформлення приміщення та території загальноосвітнього навчального закладу. Володіти нормативами щодо створення матеріально-технічної бази, режиму харчування дітей, санітарного режиму харчоблоку. Знати правила організації медичного обслуговування дітей, створення умов для медичної оздоровчої, лікувально-профілактичної роботи.

ПРН8. Володіти уміннями і навичками забезпечення організації педагогічного процесу в навчальних закладах з урахуванням принципів початкової освіти, зокрема дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, компетентнісного підходу тощо.

ПРН11. Уміти визначати мету професійної діяльності, її конкретні цілі і завдання на кожному етапі навчальної, виховної роботи і передбачати кінцевий результат; володіти методами визначення ефективності заходів, спрямованих на підвищення якості навчально-виховної роботи; уміти проектувати власну педагогічну систему професійної діяльності.

ПРН14. Знати сучасні тенденції, технології, методики викладання предметів; сучасні наукові, методологічні та педагогічні засади, на яких побудовані навчальні курси, предмети; методики підготовки та проведення навчального процесу; особливості сучасних інноваційних технологій та методики їх втілення в навчальний процес.

ПРН16. Уміти розробляти документацію щодо навчання, виховання та наукової, методичної, організаційної роботи вчителя; уміти аналізувати, узагальнювати і поширювати передовий педагогічний досвід.

ПРН17. Виявляти готовність до підвищення рівня педагогічної майстерності; володіти знаннями про способи професійного самовдосконалення; усвідомлювати рівень власних педагогічних здібностей, визначати причини недоліків у роботі; володіти навичками самовдосконалення, використання механізмів самооцінки власних досягнень в дослідницькій діяльності.

ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Змістовий модуль I. Навчальна діяльність.

1. Установча конференція, в ході якої студенти знайомляться з метою та змістом практики, індивідуальними завданнями та формами звітності.

2. Ознайомлення студентів з системою роботи закладу (літнього оздоровчого табору) із специфікою діяльності даного навчально-виховного закладу, правилами внутрішнього розпорядку.

Змістовий модуль II. Виховна діяльність

1. Виконання функцій та обов'язків вихователя (командира) загону, здійснення виховної роботи:

- складання індивідуального плану виховної роботи з загonom у відповідності з планом роботи табору;
- організація постійного спілкування з дітьми, проведення індивідуальної роботи;
- підготовка та проведення 2 виховних заходів.
- вести психолого-педагогічні спостереження за дітьми, вивчаючи їх індивідуальні особливості, та занотовувати їх результати у щоденник;
- проводити всю виховну роботу з дітьми протягом зміни, передусім, контролюючи дотримання дітьми правил техніки безпеки та основ безпеки життєдіяльності, створюючи психологічний комфорт під час перебування дітей у таборі, урізноманітнюючи їх щоденне дозвілля.

Змістовий модуль III. Методична діяльність

1. Оформлення звіту та необхідної документації.

2. Підсумкова конференція, в ході якої студенти звітують групами про результати виконання завдань практики.

Змістовий модуль IV. Дослідницька діяльність.

1. Вивчення колективу, в якому буде працювати практикант: вивчення вікових та індивідуальних особливостей дітей, їхніх нахилів та інтересів, рис характеру, взаємовідносин у загоні; шляхом вивчення документації, бесід з учнями, спостереження.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. ознайомитися з умовами функціонування оздоровчого табору;
2. вміти включати кожну дитину в цікаву справу;
3. вміти проводити загонуву і табірну лінійку;
4. знати державну символіку і вміло її використовувати в літньому оздоровчому таборі;
5. знати дитячі пісні, ігри, танці та вміти розучувати їх з дітьми;
6. вести облік своєї роботи у педагогічному щоденнику;
7. ознайомитися зі статутом табору, планами виховної роботи;

8. здійснювати виховну роботу з дітьми, враховуючи специфіку табірної зміни, пропагувати здоровий спосіб життя;

9. висувати єдині педагогічні вимоги до всіх вихованців.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ (ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ)

У дво-, триденний термін після закінчення практики студент зобов'язаний надати керівнику практики звітну документацію, яка включає:

- план-сітка роботи табору (з печаткою) із зазначеними організаторами та виконавцями основних заходів, завірену начальником оздоровчого табору або директором школи ;

- щоденник психолого-педагогічних спостережень (список дітей; режим дня; назва табору та загону; речівка; загонова пісня; соціально-психологічний паспорт дітей загону з обов'язковим зазначенням уміння плавати; список доручень; перелік правил техніки безпеки, зокрема, про поведження біля та на водоймах; власне щоденник психолого-педагогічних спостережень; фото-матеріали тощо);

- розробка кращого виховного заходу;

- розробка кількох ігор;

- характеристика з оцінкою студентської діяльності щодо проходження педагогічної практики, завірену начальником оздоровчого табору або директором школи (з печаткою) з обов'язковим зазначенням заходів, проведених практикантом, які у свою чергу мають співпадати із представленою план-сіткою роботи табору.

Примітка:

1. Студенти, які проходять практику за місцем проживання, представляють фото (відео) матеріали про здійснену роботу.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка «відмінно» – всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння студента застосовувати і творчо використовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами педагогічної діяльності. Виявлено вміння проводити заняття з застосуванням інноваційних технологій педагогічної діяльності, будувати стосунки з учнями та вчителями. Також продемонстрована активність та ініціативність у підготовці та проведенні занять з учнями. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «відмінно».

Оцінка «дуже добре» – завдання виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння студента застосовувати педагогічні та методичні

знання, пов'язані з особливостями і засобами педагогічної діяльності. Виявлено вміння проводити заняття, але заняття шаблонні, не виявлено творчого, індивідуального підходу. Виявлено вміння встановлювати контакт з учнями та вчителями. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику студента практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «дуже добре».

Оцінка «добре» – завдання практики виконано, але неповно, в ході виконання завдань, зокрема підготовка до уроків, допускалися незначні помилки. Виявлено вміння проводити заняття, але заняття шаблонні. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».

Оцінка «задовільно» – завдання практики виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Звітна документація недооформлена або оформлена з помилками. Щоденник не вірно оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка «достатньо» – завдання виконано з помилками. Всі завдання практики виконувалися, але допущені неточності. Документація оформлена неповно, з помилками. Щоденник недооформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка «незадовільно» – завдання невиконані. Виявлені проблеми встановлення контакту, не сформовані вміння проводити відповідні види педагогічної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками. Відсутній щоденник, характеристика-відгук

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів у період педагогічної практики:

№ п/п	Зміст роботи, виконаної студентом	К-сть балів
1.	Розробка та проведення кращого виховного заходу	10
2.	Розробка кількох ігор	10
3.	Щоденник психолого-педагогічних спостережень	20
4.	План-сітка роботи табору	10
5.	Характеристика про проходження педагогічної практики	У залежності від оцінки у характеристиці: «3» – 10 «4» – 20 «5» – 30
6.	Довільні матеріали	10
9.	Захист практики	10
Всього		100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за націон. системою	Оцінка за сист. в УДПУ
A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5	90-100%
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	82-89%
C	Добре – правильна робота з певною кількістю помилок	4	75-81%
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю помилок	3	69-74%
E	Достатньо - виконання задовольняє мінімальні критерії	3	60-68%
FX	Незадовільно – потрібно доопрацювати на перездачу	2	35-59%
F	Незадовільно – обов'язковий повторний курс	2	1-34%
ABCDE	Зараховано		60-100%
FXF	Не зараховано		1-59%

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумки літньої педагогічної практики підводяться на конференції з

участю всіх студентів, керівників практики. Учасники конференції виступають з пропозиціями щодо вдосконалення організації виховної роботи, дозвілля для дітей влітку, підготовки та проведення літньої педагогічної практики.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Козакова Н. В. Організаційно-методичні засади педагогічної практики майбутніх вчителів початкової школи в умовах ступеневої підготовки / Н.В. Козакова. – К., 2004. – 248с.

2. Методика проведення виховних заходів : навчальний посібник / [уклад.: Макарчук В. В., Добридень А. В., Коломієць Н. А., Резніченко І. Г.]. – 2-ге видання, виправлене, доповнене. – Умань : ФОП Жовтий О.О., 2015. – 139 с.

3. Педагогічна практика в літніх оздоровчих таборах : посібник / Безлюдна Н. В., Пащенко М. І. – Умань, 2009. – 168 с.

4. Психолого-педагогічна практика (практично-зорієнтований посібник на допомогу студентам, магістрантам, аспірантам, психологам, соціальним педагогам) / Кол. Авторів : Пащенко М. І., Пащенко Ю. Д., Перепелюк Т. Д. – Умань, 2008. – 179 с.

5. Шулдик Г. О. Педагогічна практика : навчальний посібник для студентів педагогічних вузів / Г.О. Шулдик, В. І. Шулдик. – К. : Науковий світ, 2000. – 143 с.

Додаткова

1. Виховна робота в школі: навчально-методичний посібник / упорядники: А. В. Добридень, В. В. Макарчук, І. Г. Резніченко. – Умань : ВПЦ «Алмі», 2017. – 183 с.

2. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання : навч. посіб. / С. Г. Карпенчук. – К. : Вища шк., 2005. – 150 с.

3. Кузьмінський А. І. Педагогіка : завдання і ситуації : практикум / А. І. Кузьмінський, Л. П. Вовк, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 243 с.

4. Пащенко М. І. Виховна робота в літніх оздоровчих таборах : навчально-методичний посібник/ М. І. Пащенко, І. Г. Резніченко.– Умань : ФОП Жовтий О. О., 2016. – 154 с.

5. Педагогіка : навчальний посібник / В. М. Галузяк, М. І. Сметанський, В. І. Шахов. – Вінниця : «Книга-Вега», 2003. – 416 с.

2. Інформаційні ресурси

1. Нормативна база (Закони, Положення, Укази президента України, Листи МОНУ) (див. література).

2. Веб-сторінки:

1. www.education.gov.ua – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України.
2. www.nduv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки ім.Вернадського.
3. www.tnpu.edu.ua – веб-сторінка Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
4. [www. – udpu.org. ua](http://www.udpu.org.ua) – веб-сторінка Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.